

כל פסולי המוקדשין

פרק המישי בבורות

לב.

עין משפט גזר מצוה

א ז מ"י פ"ו מהלכות
נדרות הלכה ט'
ב ח מ"י פ"ו מהלכות ערכין
הלכה ט'

שיטה מקובצת

א] בשר כבורת ה' אלהיך
אשר נתן לך אהור: ט וכן
א כתא רב דימי אמר: ט ל'
ש"מ לאפנויי: ט אבל היבא
ט חייב נמי: ט חייב נמי
נמא: ט מעשר מסבירא
מעשר גאולה גאולה כמות:
ט הנור תששבות תבת
והגידון נמא: ט חשישה
מראוויא: ט ואכלת בשר
בכרכת ה"ד: ט עצמות
הילכך מבליעין ובתריה:
ט חרם קדש קדשים:
ט את חרמי: ט אינו חל
אלא על הנשירי ה"ד:
ט אלא ל' כרמי: ט ח"י
גאולה הוא דיבור אחד:
ט ל' גופיה דלא יפדה
ולאגמורי: ט דלא יגאל
ולאגמורי: ט העברה
העברה מעשר: ט ל' ביה
דגמור: ט חרם קדש
קדשים הוא כ' במכירה ולא
בשר ה"ד: ט חרמי
ס"א דגמור: ט ימכר
החרמי: ט ורש"י
הגיה: ט נהו דקאמר:
ט קדשים הוא משמע:
ט דאניו כבורי כהנים כ"ד
בעלים מהוא שוא
בחייה: ט מה צריך תבת
מאי נמא: ט ימכר נקטיה
ה"ד: ט פ"כ (חולין): ט
ט והכל פירשו במרובה
בשעתא דפרה:

רבינו גרשום

דבר שאינו נישום מחיים.
היינו עור דאניו נישום
אלא לאחר מיתה לא
גזר דלאחר שחיטה
דאניו נמכר בהבלעה אטו
קודם שחיטה אלא נמכר
בהבלעה: ובימי אוקמה
רבנן אדאורייתא דלא גזרו בהו
משום תקנת יתומים אלא
אוקמה אדאורייתא דמחיים
אינו נמכר הא לאחר שחיטה
נמכר אפילו שלא בהבלעה:
אחר דבר שאין בו ברכה
מחיים. כלומר דמחיים אטו
למכור ולגזול ממנו אלא
לאחר שחיטה מותר הוי
אומר מעשר בהמה (ט'
של יתומים דאי גדרול
רבנן גזרי ביה לאחר
שחיטה אטו לפני שחיטה.
ואי שאר פסולי המוקדשין
אפי' מחיים נמכרין לאחר
פיריון: בצעמיהו הבשר
בדמי העצמות: הא בנסה.
עצמותיה חשבונין למלאכה
ויכול להבלעו בהן: מר כי
אחריה. מאן דאמר מבליעין
באתריה חשיבו עצמות
דעבדי מנייהו חילויין.
ובתריה דמר דאמר אין
מבליעין לא עבדי מניה
חילויין: שכן חילין על הכל.
בין על קדשי קדשים בין
על קדשים קלים בין על
חילין. מעשר בהמה אינו
חל אלא על חילין: אף
חרמים קדשים. דכתיב כל
חרם קדש קדשים הוא:
לאפנויי ולמילף למעשר מה
לא יגאל דחרמים לא ימכר
נמי אף לא יגאל דמעשר
לא ימכר נמי: כשן מקדש
לפניו ולאחריו. כדתנן קרא
לחשיבו עשירי ולעשירי
עשירי ולאחר עשירי עשירי
לששתן מקודשין. מה שאין
כן בחרמים: איכא למיפרך
דפרוכיין מה לכבור שכן
קדושתו מרחם: והעברת
יתריא הוא. כלומר דלא
צריך הכתוב לומר והעברת
שהיה יכול לומר ונתת כל
פטר דתם. אלא למה נכתב
בלשון העברת להיקרא

דלא יאמר לא יגאל בחרמים וגמר ממעשר מה מעשר קדוש ואינו
נאכל. ואל"ת דלימא הוה ילפינן מהקדש ילא דתפדה וי"ל
לחומרא ילפינן א"י משום דבחרמים כתיב לא ימכר ומוקמינן
לא יגאל: הו"א ו"א בבור. רצא נמי דמשני כסמוך שלא ימכר
יט בחרמים לא לריך אית ליה נמי

הוא ולא בכור כדמוכח בפ"ק דתמורה
(דף ה:) גבי אי עביד לא מהני דלי
לאו הוא הוה ילפינן כבור העברה
העברה ממעשר ואיני נמי דמוכח בפ"ק
דתמורה הו"א דהיינו הוא מ"מ הוה
דריש הוא ולא כבור (ט' מדמסך ליה הוא
לקדש קדשים (ט' דמשמע הוא כדקדושתו
יהא: רבא אמר לא יגאל בחרמים
א צריך. קן כתיב בפרש"י ורש"י
יט גרס לא ימכר משום דליק דאיתנהו
היכא אי צי בעלים הקדש יניחו ולי
בלא יגאל קאמר והא קדש צדק הציית
נגאלין ור"מ נפד דהקדש יניחו (ט' קאמר
היינו אפי' מפד דקדש קדשים (ט' משמע
ליה קדושת הגוף עד צואו ליד כהן
ומיהו קשיא לר' דפ"ק דתמורה (דף ה:)
משמע דמוכחין דאין מועיל פדיון
יט מהוה צהיימו יהא לאציי דלי
עביד מהני ולרצא דאמר לא מהני
פניק מלא יגאל גופיה ור"כ היכי הוה
דייק הכא דלא יגאל לא לריך משום
דאי צי בעלים הקדש יניחו אפילו נפדו
הוא גופיה מלא יגאל נפקא ליה לרצא
ועוד קשיא אחרת שהקשה רש"י הא
דקאמר אס אינו ענין לחרמים תנהו
ענין למעשר יט מאי לריך מעשר ללא
יגאל דחרמים הא בגופיה כתיב ואי
משום אס ימכר יט (ט' צקנייה הכי ה"ל
למימר רש אס אינו ענין לגאולה דאמר לא
כתיב ונחש ענין למכירה ו"ג אלא לא
יגאל דחרמים למה לי ש"מ לאפנויי:
ט הא אחר שחיטה נאכל הא בעי
העברה והערכה. מיתה
לוקמה דמפרסת דהרי היא כמיה לכל
דצריה כדאמר יט בפ"ד חולין (דף ג.)
מדמי פסק מי דלסיח היא תנא שחט זה
ש"ס או רוב שחט כו' וי"ל דשמה זו
היתה משונה כמיה אף לענין תמורה
והרצ רצי שמעון מנייביל"א ז"ל היה
מפרש דהכא דנגמרה השחיטה כהלכתה
לא חשיבא מפרסת כמיה והכל ט'
פירשמי בצמורה (צ"ק דף טו.) צשמעין
דפרה מטמאה טומאת אוכלין ט'
פסק

מחרמים דמעשר מפני דכבור לא מפני ומאי הוית דלא תפדה דכבור לגופיה
ודמעשר לאפנויי ואימא דמעשר לגופיה דכבור לאפנויי דנין גאולה מגאולה
ואין דנין פדייה מגאולה מאי נפקא מינה (ט' הא תנא דבי רבי ישמעאל (ט'
הכהן (ט' ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני מילי היכא דליכא דרמי
ליה אבל ט' איכא דרמי ליה מדרמי ליה ילפינן ולילף בבור העברה העברה
ממעשר דהא מעשר ט' נמי גמר גאולה גאולה מחרמים מיעט רחמנא
גבי חרמים הוא הוא ולא בכור ואימא הוא ולא מעשר ט' מעשר גאולה
כמותו רבא אמר לא יגאל דחרמים לא צריך דאיתנהו היכא אי בי בעלים
הקדש יניחו אי בי כהן חולין יניחו (ט' דתנא (ט' חרמים כל זמן שהן בבית בעלים
הרי הן כהקדש לכל דבריהם שנאמר (ט' כל חרם קדש קדשים הוא לה' נתנן
לכהן הרי הן כחולין לכל דבריהם שנאמר (ט' כל חרם בישראל לך יהיה לא
יגאל

דאימא דמעשר מפני דכבור לא מפני ומאי הוית דלא תפדה דכבור לגופיה
ודמעשר לאפנויי ואימא דמעשר לגופיה דכבור לאפנויי דנין גאולה מגאולה
ואין דנין פדייה מגאולה מאי נפקא מינה (ט' הא תנא דבי רבי ישמעאל (ט'
הכהן (ט' ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני מילי היכא דליכא דרמי
ליה אבל ט' איכא דרמי ליה מדרמי ליה ילפינן ולילף בבור העברה העברה
ממעשר דהא מעשר ט' נמי גמר גאולה גאולה מחרמים מיעט רחמנא
גבי חרמים הוא הוא ולא בכור ואימא הוא ולא מעשר ט' מעשר גאולה
כמותו רבא אמר לא יגאל דחרמים לא צריך דאיתנהו היכא אי בי בעלים
הקדש יניחו אי בי כהן חולין יניחו (ט' דתנא (ט' חרמים כל זמן שהן בבית בעלים
הרי הן כהקדש לכל דבריהם שנאמר (ט' כל חרם קדש קדשים הוא לה' נתנן
לכהן הרי הן כחולין לכל דבריהם שנאמר (ט' כל חרם בישראל לך יהיה לא
יגאל

ושאינו נישום מחיים. כגון העור ו
הבהמה אינו בשביל העור הלכך בהבלעה שרי אפי' דגדול וציתמי
משום השבת אצידה אוקמה אדאורייתא דלאחר שחיטה מוכרו
כדרכו: סדר לה להא דרצא. דמעשר לאחר שחיטה ט' לאורייתא
שרי למכור: רק ככל אום נפשך.

מוקמינן בפרש"י דבפסולי המוקדשין
מישתעי וכתיב מצוה ואכלת יט:
איזהו דבר שאין בו צרכה מחיים.
שאינו נהנין מהם מחיים דהא שר
קדשים אס נפל בהן מום פורן ויכול
למוכרן מחיים לכל מי שירצה: אלא
זה מעשר צהמה. דכתיב ציה לא
יגאל (ט' דאינו נמכר מחיים וכתב דלאחר
וצימה איכא צרכה והו"א צרכה
מכירה היא דלמיא דצרכה שאסר
מן מחיים התיך לך לאחר שחיטה
ומה צרכה היתה ראויה צו מחיים
מכירה. אלמא לאחר שחיטה נמכר
מדאורייתא והא דמני אינו נמכר שמוט
דרבנן הוא הילכך ציתמי מוקמינן
אדאורייתא: מהו להבליע. דמי צר
מעשר צהמה של גדול עם דמי
העלמות: דקה. אין העלמות ראויה
לכלום (ט' ואין מצליעין: גסה. ראוין
העלמות לתפתח דנגרייט (ט' חזני
ומצליעין: באסריה דמר. עושין כלים
מעלמות ז' ובאתריה דמר אין עושין
כלים מעלמות ואין מצליעין: מנה
ש"מ. דמעשר אינו נמכר דמאי משמע
מכירה מלא יגאל: בחרמים. כתיב
(ויקרא ט') לא ימכר ולא יגאל כל חרם
יט (ט' קדשים וגו': מפני. שצריך
שיהו מיות הללו לא יגאל מופנין
לדרשא ז': שכן חלון על הגל. אס
החרים אס יט (ט' הקדשין חרם עליהן
ועתן לכהן כפי טובת הנאה שיש לו
בהן כדאמר בערכין צ' המקדש שדהו
(דף כח.) תאמר דמעשר שאינו
חל אלא על החולין ועוד חרם חל על
כל העדר ומעשר אינו יט אלא עשירי:
איכא למיפרך. דלצטריך לא יגאל
דחרמים דמעשר לא גמירי דהא
למעשר שכן קדש לפניו ולאחריו שמה
קרא לעשירי משיעי ולמשיעי עשירי
ולאחר עשר עשירי שלשתן מקודשים:
דאיכא למיפרך. דמעשר כדפרוכיין
גבי חרמים מה לכבור שכן קדושתו
מרחם תאמר דמעשר שאין קדושתו
מרחם ולהכי אצטריך לא יגאל דמעשר:
והעברה קרא יסירה הוא. ומופנה
לגזירה שוה ללמד העברה על
מעשר שלא יגאל ואין משיעין עליה
הילכך לא יגאל דמעשר מופנה הוא.
ומאי טעמא האי קרא יסירה דמאי
למכתב כל פטר רחם יט לה' כדכתיב
קרא אחרניא (שמות י') כל פטר רחם
לה' והעברת למה לי ש"מ קרא יסירה
הוא: כבור נמי ינוף גאולה גאולה
מחרמים. דלא ימכר דא"ג דלא כתיב
כצבור גאולה כתיב ציה פדייה (טס)
והיא היא יט (ט' גאולה דמעשר מפני.
כדאמרן הלכך דיינינן ליה גזירה שוה
מחרמים אכל פדייה דכבור לא מפני

לגזירה שוה ללמד העברה על
מעשר שלא יגאל ואין משיעין עליה
הילכך לא יגאל דמעשר מופנה הוא.
ומאי טעמא האי קרא יסירה דמאי
למכתב כל פטר רחם יט לה' כדכתיב
קרא אחרניא (שמות י') כל פטר רחם
לה' והעברת למה לי ש"מ קרא יסירה
הוא: כבור נמי ינוף גאולה גאולה
מחרמים. דלא ימכר דא"ג דלא כתיב
כצבור גאולה כתיב ציה פדייה (טס)
והיא היא יט (ט' גאולה דמעשר מפני.
כדאמרן הלכך דיינינן ליה גזירה שוה
מחרמים אכל פדייה דכבור לא מפני

לגופיה ולאגמורי נמי אמעשר בהעברה העברה: ומאי חויה. דפדייה דכבור לגופיה
ולמיגמר גזירה שוה מחרמים אימא לא יגאל דמעשר לגופיה דלא יט יפדה ולאגמורי אכצור
בהעברה העברה ודכבור לאפנויי ולמיגמר גזירה שוה
מחרמים אסור במכירה. וינוף כבור העברה יט מעשר כצור קים לן יט דגמרא לא ליה
גאולה מחרמים:
כל חרם ט' קדשים הוא. הו"א אסור במכירה. וינוף כבור העברה יט מעשר כצור קים לן
ולמעוטי כבור דפדייה כתיב ציה: לא יגאל דחרמים לא צריך. ולא מוס דגמר מצבור
אלא מחרמים דגאולה כתיב כצור קים לן דלמינו צפדייה: בחרמים
יניחו. ואינו צפדייה ולא דמי לקדשי מצוה: חולין יניחו. ויכול למוכרן כהן לכל מי שירצה:
לך יהיה. צרשת כהן כשאר ממונו:
תנהו

ואין משיעין על ההקדשה ומייתה ליה לא יגאל במעשר למילף מלא יגאל דחרמים מה להלן דחרמים מה להלן מכירה עמו אף כהן מכירה עמו. לעבור דמעשר ליכא למימר יתירא דמעשר ילפינן מבכור: כבור נמי ינוף גאולה. מחרמים ולא ימכר
דמעשר מופנה כו'. ונילף כבור שלא יזו נמכר העברה העברה ממעשר דהא אשכחן מעשר שאסור במכירה דגמר גאולה גאולה מחומים וליגמר כבור ממעשר. הוא דכתיב קדש קדשים הוא דכתיב כל חרם קדש קדשים הוא: לא
יגאל דחרמים לא צריך ולא צריכת למיפרך מושי. דאימנהו היכא חרומים אי בבעלים הקדש יניחו ואסור לפדות קדשים תמימים: נתנן לכהן הרי הן כחולין. ונמכרין כדרכן: